

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndob/11/2024
Identifikačné číslo spisu: 6123453198
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2024
Meno a priezvisko: Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:6123453198.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu Náhradné vozidlo, s.r.o., Tolstého 1201/20, Žilina, IČO: 50 496 166, zastúpeného advokátskou kanceláriou ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., Tolstého 1201/20, Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanému Wüstenrot poisťovňa, a.s., Digital Park I, Einsteinova 21, Bratislava, IČO: 31 383 408, zastúpenému SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, Bratislava, IČO: 36 853 186, o zaplatenie 690,60 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 11Cn/2/2024, o nesúhlase Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Liptovský Mikuláš.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica listom zo dňa 12. februára 2024 (č.l. 47 spisu) postúpil spor podľa § 10 ods. 3, resp. v zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o upomínacom konaní“) Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, ako súdu príslušnému na jeho prejednanie podľa Civilného sporového poriadku, nakoľko bol Okresnému súdu Banská Bystrica žalobcom v zákonnej lehote doručený návrh na pokračovanie v konaní. Žalobca v podaní navrhol, aby vec bola podľa ust. § 19 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) postúpená Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, nakoľko poisťovňa udalosť sa udiala v Ružomberku, tzn. v obvode Okresného súdu Liptovský Mikuláš. Pre zisťovanie pomerov v danom mieste považoval žalobca za hospodárnejšie a vhodnejšie, aby konanie prebiehalo na Okresnom súde Liptovský Mikuláš.

2. Okresný súd Liptovský Mikuláš s postúpením sporu z Okresného súdu Banská Bystrica nesúhlasil a vec predložil podľa ust. § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tým, že sa jedná o obchodnoprávny spor, keďže v predmetnej veci bola škoda spôsobená na motorovom vozidle poškodeného, ktorý je podnikateľom a vozidlo používal na podnikateľské účely, za ktorým

účelom uzatvoril aj Zmluvu o nájme náhradného vozidla, na ktoré konanie teda nie je Okresný súd Liptovský Mikuláš kauzálny príslušný.

3. Najvyšší súd, ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu Liptovský Mikuláš (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní veci dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením veci nie je dôvodný.

4. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

5. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

6. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

7. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa ust. § 12 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa ustanovenia § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

10. Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

11. Podľa ust. § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní, odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

12. Podľa ustanovenia § 14 ods. 3 zákona o UK, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

13. Z obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu vyplýva, že ide o majetkový spor z titulu žalobcom tvrdenej náhrady škody, na ktorú vznikol právnickej osobe - Jaroslav Babušiak Sklenárstvo, Kľačany 34, IČO: 10 850 414 nárok v dôsledku poistnej udalosti - škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla (vinník - X.) povinne zmluvne poisteného u žalovaného. Pohľadávka poškodeného (Jaroslav Babušiak Sklenárstvo, Kľačany 34, IČO: 10 850 414) na náhradu účelne vynaložených nákladov za nájom náhradného motorového vozidla žalobcu bola predmetom postúpenia na žalobcu, a to zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 26. júla 2023. Žalobca sa teda v súdnej veci domáha nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla (podľa ust. § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 381/2001 Z. z.) ako singulárny právny nástupca poškodeného, ktorým je Jaroslav Babušiak Sklenárstvo, IČO: 10 850 414 a žalovaným je poisťovateľ škodcu.

14. Pre založenie kauzálnej príslušnosti súdov podľa ust. § 22 CSP je nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor, o ktorý ide vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti Obchodného zákonníka, prípadne o spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 Obchodného zákonníka považovať za obchodný záväzkový vzťah podľa tretej časti Obchodného zákonníka. V predmetnej veci sa o takýto prípad nejedná, nakoľko nie je naplnený základný predpoklad podľa ust. § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, a to že ide o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi, ak pri jeho vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Pre naplnenie definície obchodného záväzkového vzťahu, a teda obchodnoprávneho sporu nepostačuje, že na strane žalobcu, a na strane žalovaného vystupujú obchodné spoločnosti, nakoľko rozhodujúca je právna povaha nároku, ktorý je uplatňovaný v súdnom konaní.

15. Najvyšší súd zdôrazňuje, že charakter právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným je priamo určený vzťahom medzi škodcom a poškodeným, ktorý je vždy vzťahom občianskoprávnym, vyplývajúcim z ust. § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka, a preto aj v predmetnom spore, kde sa domáha plnenia (nároku na náhradu škody) právny nástupca poškodeného voči poisťovateľovi škodcu, ide o nárok rýdzo občianskoprávny. Zásadnou v súdnej veci je skutočnosť, že samotným postúpením pohľadávky sa povaha postúpenej pohľadávky, majúcej výlučne občianskoprávny charakter, nemení. Rozhodujúce je, že strany sporu v prejednávanej veci medzi sebou neuzavreli žiaden zmluvný záväzok, neexistuje medzi nimi priamy zmluvný vzťah. Tento vzťah a nároky z neho plynúce sa spravujú zákonom č. 381/2001 Z. z. so subsidiárnou aplikáciou Občianskeho zákonníka. Priamy nárok poškodeného proti poisťovateľovi vyplýva z § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. a nie je relevantnou ani skutočnosť, či poškodeným je podnikateľ alebo fyzická osoba - nepodnikateľ.

16. S prihliadnutím na všetky okolnosti nebolo podľa najvyššieho súdu možné v danom štádiu konania, pri nachádzaní príslušnosti súdu na konanie o spore, dospieť k inému záveru ako k tomu, že v tomto prípade sa nejedná o obchodnoprávny spor, ale jedná sa o občianskoprávny spor, a preto ako príslušný súd na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu podľa Civilného sporového poriadku prichádza v prvom kroku v zmysle ust. § 13 v spojení s ust. § 15 ods. 1 CSP do úvahy Mestský súd Bratislava IV.

17. Podľa ustanovenia § 19 písm. b) CSP, popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

18. Podľa § 2 ods. 13 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodech súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.), sídlom Okresného súdu Liptovský Mikuláš je mesto Liptovský Mikuláš; jeho obvod tvorí územný obvod okresu Liptovský Mikuláš a Ružomberok. Okresný súd Liptovský Mikuláš má pracovisko v meste Ružomberok.

19. Najvyšší súd v zmysle uvedeného pripomína, že podanie žalobcu obsahuje aj návrh podľa ust. § 19 písm. b) CSP, v zmysle ktorého žalobca žiada o pokračovanie v konaní na Okresnom súde Liptovský Mikuláš ako súde alternatívne príslušnom popri všeobecnom súde žalovaného, ktorým je v danej veci Mestský súd Bratislava IV, nakoľko škodová (poistná) udalosť, ktorá zakladá ním tvrdený právny nárok žalobcu na náhradu škody sa stala v Ružomberku (okres Ružomberok), teda v obvode Okresného súdu Liptovský Mikuláš. Právo voľby medzi všeobecným súdom žalovaného a súdom uvedeným v § 19 CSP je dané žalobcovi pričom, ak sú splnené podmienky na takýto postup, súd je povinný rešpektovať voľbu žalobcu.

20. Keďže v danom spore o príslušnosť bolo najvyšším súdom zistené, že sa nejedná o obchodnoprávny spor, resp. jedná sa o spor občianskoprávny, je zrejmé, že postup Okresného súdu Banská Bystrica, ktorým postúpil spor Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, bol správny. Nakoľko sa nejedná o obchodnoprávny spor, pri určení súdu príslušného na konanie a rozhodnutie vo veci sa prednostne neaplikuje kauzálna príslušnosť podľa § 22 CSP. V tomto prípade je tak na konanie a rozhodnutie vo veci príslušný všeobecný súd žalovaného - Mestský súd Bratislava IV, avšak s poukazom na návrh žalobcu a na zistené skutkové okolnosti, kedy je nesporné, že k poistnej udalosti došlo v okrese Ružomberok, čo je

v obvode Okresného súdu Liptovský Mikuláš, je popri Mestskom súde Bratislava IV alternatívne príslušný súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody, teda Okresný súd Liptovský Mikuláš, pričom právom voľby disponuje žalobca.

21. Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že za použitia § 19 písm. b) CSP príslušným súdom na konanie a rozhodnutie vo veci je Okresný súd Liptovský Mikuláš. Najvyšší súd preto uzatvára, že nesúhlas Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením sporu nie je dôvodný.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.